

Handläggare: Michael Frejd
Telefon: 08-508 03 254

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Stöd till trygghetsvärdar i Tensta

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden ansöker om 2 500 000 kronor för genomförandet av projektet med trygghetsvärdar i Tensta.

Maria Häggblom

Christina Heglert

Stadsdelsdirektör

Avdelningschef

Sammanfattning

Enkätundersökningar har visat att känslan av otrygghet har ökat de senaste åren i Spånga-Tensta. En rad incidenter har inträffat och den sociala oron är ett problem. Förvaltningen genomför flertalet insatser i trygghetsskapande syfte och har ambitionen att också vara en del av fastighetsägarnas samverkansmodell och styrning. Förvaltningen ansöker därför om medel för att införa trygghetsvärdar. Dessa ska arbeta trygghetsskapande i bostadsområdet, stärka samverkan mellan bostadsbolagen och de boende i exempelvis grannsamverkan, gårdsföreningar och trivseldagar. De ska också samverka med polis och stadsdelsförvaltningens ungdomsvärdar. Värdarna ska bidra till att fler föräldrar och andra vuxna än idag tar ett tydligare ansvar för tryggheten och trivseln i sitt bostadsområde. De ska tillsammans med stadsdelsförvaltningens fältgrupp utveckla områdets nattvandring och vara behjälpliga om social oro uppstår i området. Värdarna ska fungera som en länk mellan myndigheter och det lokala föreningslivet

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen Förskola-fritid och prevention.

Ärendet

Att stadsdelarna kring Järva upplevs som trygga är viktigt både för boende och för bilden av dem – såväl bland utomstående betraktare och besökare, som hos dem som bor och verkar i stadsdelarna. Under 2011 och 2012 genomfördes ett antal enkätundersökningar där boende fick svara på frågor om upplevd trygghet. Svar från dessa undersökningar visar att otryggheten ökat de senaste åren. Det går att finna många orsaker till att området upplevs som otryggt. En anledning kan vara att relativt många ungdomar/unga vuxna inte har funnit sin plats inom varken skola eller arbetsliv. Dessa unga, oftast män, riskerar att tidigt komma i kontakt med droger och kriminalitet. Trångboddheten är ett annat problem som medför att många barn och ungdomar skapar ett ”vardagsrumsliv” ute i området. Detta kan på vissa håll uppfattas som störande av andra boende. Det blir inte sällan tjafs när boende ska tillrättvisa ungdomarna och det är många vuxna som vittnar om att de undviker att ta konflikter.

Under 2012 och 2013 har några uppseendeväckande våldsbrott drabbat Tensta, exempelvis under hösten 2012 utbröt skottlossning mitt i ett bostadsområde. I augusti och september 2012 drabbades Tensta Centrum av systematisk och omfattande skadegörelse, glasrutor krossades vid ett flertal tillfällen. Trots intensiva polisinsatser vid dessa tillfällen känner boende och näringsidkare uppgivenhet i sin utsatthet för denna riktade brottslighet. Centrumägaren, FastPartner, har meddelat att ett antal näringsidkare uttryckt en önskan att flytta sin verksamhet från området. Under påsken 2013 accelererade problemen i ett bostadsområde i området. Det är fortsatt problem med systematisk skadegörelse igenom anlagda bränder, miljöstugor och bilar samt riktade hot mot ett fastighetsbolag, Fastighets AB Tornet. Dessa händelser har också fått uppmärksamhet i riksmidia.

Att förebygga social oro ett samarbete mellan polis och kommun

Västerortspolisen arbetar tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta med att skapa en struktur för att förebygga social oro. I detta arbete synliggörs vilka resurser och arbetsmetoder som finns i stadsdelarna runt Järva för att öka tryggheten bland boende. I detta arbete framgår med tydlighet att socioekonomiska skillnader i ett bostadsområde har stor påverkan på den upplevda tryggheten. En utmaning på lång sikt är att öka medvetenheten bland föräldrar och andra vuxna om hur de själva kan påverka tryggheten i sitt område. För att detta ska uppnås måste de boende få stöd av polis, kommun och fastighetsägare.

Stadsdelarna arbetar idag med att erbjuda generell föräldrastöd samt arbetar aktivt med föreningar i området. Detta är ett långsiktigt och sker i linjeverksamhet och i projektet Järva Rent och Snyggt.

Detta långsiktiga arbete utmanar kriminella strukturer och uppenbart känner sig individer i dessa system pressade och utmanar lokalsamhället med att hota boende och planerad skadegörelse. Satsningar på barn och ungdomar har ingen påverkan på kort sikt när det gäller ovan nämnda problem. Det som stadsdelsförvaltningen önskar pröva är att stärka arbetet med vuxna i området och på så sätt vara en del att stärka samverkan mellan polis, väktare och boende.

Trygghetsvärdar och/eller Medborgarvärdar

I Rinkeby och i Husby finns det totalt åtta medborgarvärdar som är anställda av stadsdelsförvaltningen. De finansieras med stöd av andra bolag men den största delen finansieras av förvaltningen. Detta är en modell som vore önskvärd även i Tensta.

Men istället för att anställa medborgarvärdar i egen regi önskar förvaltningen i Spånga-Tensta att de medel som ansöks ska förstärka och utveckla det arbete och den modell som föreningen Fastighetsägarna i Järva (FIJ) skapat. Sedan 2009 finns Järvaväktarna/trygghetsvärdar i samtliga Järvas stadsdelar för områdets trygghet. Cirka hälften av föreningens medlemmar är med i tjänsten idag. Svenska Bostäder och Familjebostäder är exempel på bolag som deltar. FIJ arbetar direkt och indirekt med uppgifter som ligger i stadsdelsförvaltningens intresse avseende att förebygga social oro på platser där många ungdomar samlas.

Medborgarvärdar och trygghetsvärdar arbetar på liknande sätt men det som skiljer är just namnet och vem som har huvudansvar för arbetsledning.

De Medborgarvärdar och trygghetsvärdar som anställs har en stark lokal förankring. De har arbetat upp en trovärdighet till boende, polis och stadsdelens verksamheter. De är eller har själva varit boende i området.

Trygghetsvärdar

Som tidigare nämnts önskar Spånga-Tensta bli en del av fastighetsägarnas samverkansmodell och styrning. I detta sammanhang används namnet trygghetsvärdar när tjänster beskrivs.

Primära arbetsuppgifter för en trygghetsvärd:

- Arbeta med kontakt och trygghetsskapande i bostadsområdet.
- Stärka samverkan mellan bostadsbolagen och de boende i exempelvis grannsamverkan, gårdsföreningar, trivseldagar.
- Samverkan med polis och stadsdelsförvaltningens ungdomsvårdar.

Trygghetsvårdar ska rekryteras från området och ska ha en förankring i det lokala trygghetsarbetet. Om en person som anses lämplig att arbeta som trygghetsvärd saknar väktarutbildning, ska det upphandlade bolaget erbjuda adekvat utbildning så personens konkurrenskraft på arbetsmarknaden stärks. Detta kan ske i samarbete med stadens Jobbtorg. Kontakt är etablerad för en sådan lösning.

En trygghetsvärd ska ha/få utbildning till väktare, vilket innebär att de är/blir utbildade i räddningstjänst, brottsprevention, regler om nödvärn, ”envars-ingripanden”, straff- och processrätt och brottsofferkunskap samt konflikthantering.

Det finns flera fördelar av att använda personal som måste vara godkända av polis/länsstyrelsen inom ramen för ”Lagen om Bevakningsföretag 1974:191”.

Det visar bl.a. att personer kan haft ett ”brokigt förflutet” och senare bli godkända väktare genom att byta riktning i livet och få en andra chans. Signalvärdet är mycket viktigt gentemot de ungdomar som insatserna riktar sig mot. Det är också en viktig signal att de som anställs inte är aktiva i fel sammanhang och här är den formella kontrollen betydelsefull

Önskvärt resultat över tid

Vårdarna ska bidra till att fler föräldrar och andra vuxna än idag ska ta ett tydligare och större ansvar för tryggheten och trivseln i sitt bostadsområde. De ska tillsammans med stadsdelsförvaltningens fältgrupp utveckla områdets nattvandring och vara behjälpliga om social oro uppstår i området. Vårdarna ska fungera som en länk mellan myndigheter och det lokala föreningslivet

Förväntat resultat

Genom sina nätverk bidrar värdarna till att:

- Stärka relationen mellan yrkesverksamma inom polis, fritid/socialtjänst och boende/verksamma i området.
- Boende får ökad kunskap om myndigheters resurser och aktiviteter för att öka tryggheten och minska brottsligheten i området.
- Trygghetsvärdarna ska bidra till att den öppna narkotikahandeln minskar.

Implementering

Om den extra satsningen på trygghetsvärdar visar på förväntat resultat kommer arbetssätt att implementeras i ordinarie verksamhet. Det centrala i projektet är att stärka samverkan mellan fastighetsägarna och stadens resurser när det gäller att öka tryggheten för boende, verksamma och besökande i området. Under projekttiden tas gemensamma målbilder fram för de kommande åren och gemensamma resurser anpassas därefter. Polis, fastighetsägare och stadsdelsförvaltning kommer använda sig av officiell brottsstatistik samt befintliga trygghets och trivselmätningar när det gäller att utvärdera förväntat resultat. VD för fastighetsägarföreningen, stadsdelsdirektör och närpolischef beslutar om vilka resurser som ska finnas med i styrgrupp och projektgrupp.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har under 2013-2014 ingen möjlighet att ekonomiskt ge stöd till detta utvecklingsarbete utan ansöker om stöd för utveckling av trygghetsvärdar.

Tidsplan

Rekryteringsprocess och utbildning,	130801–130930
Försök med trygghetsvärdar i Tensta	131001-141130
Utvärdering och implementering	141001-141230

Budget för att utveckla koncept med trygghetsvärdar

Administration, arbetsledning och utbildning	500 000
<u>Löner till personal, 4 trygghetsvärdar</u>	<u>2.000 000</u>

Stöd till trygghetsvärdar i Tensta

BOX 4066, 163 04 SPÅNGA
Telefon 08-508 03 000

Totalt

2 500 000

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden ansöker om 2 500 000 kronor för att genomföra projektet med trygghetsvärdar i Tensta, i enlighet med detta dokument.

Stöd till trygghetsvärdar i Tensta

BOX 4066, 163 04 SPÅNGA

Telefon 08-508 03 000